

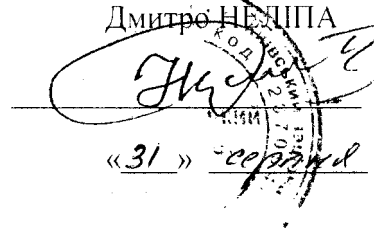
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Філософський факультет

Кафедра логіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заст. декана
філософського факультету
Дмитро НЕДІПА

«31» серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

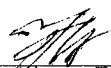
«Теорія та практика аргументації»

для студентів

галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	033 Філософія
освітній рівень	перший (бакалаврський)
освітня програма	Філософія
спеціалізація	-
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестр	4
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: д.ф.н., проф. Хоменко І. В., завідувач кафедри логіки

Пролонговано: на 20~~22~~/20~~23~~ н.р. (І. Хоменко) «31» 08 20~~22~~р.
(підпис, ПІБ, дата)

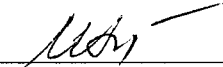
на 20__/20__ н.р. (_____) «__» 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробник: д.ф.н., проф. Хоменко І.В., завідувач кафедри логіки

Затверджено
«27» серпня 2021 р.

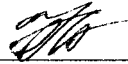
Зав. кафедри логіки

 (Ірина ХОМЕНКО)

Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

Схвалено науково - методичною комісією філософського факультету

Протокол від «31» серпня 2021 року № 2

Голова науково-методичної комісії (Ірина МАСЛІКОВА)

«31» серпня 2021 року

Пролонговано на 2022-2023 н.р. Протокол № 2 від 31.08.2022р.

ВСТУП

1. Мета дисципліни – формування у студентів системи знань з теорії та практики аргументації для забезпечення розвитку та вдосконалення навичок переконливо аргументувати власну позицію і критикувати точку зору опонента.

2. Вимоги до вибору навчальної дисципліни:

2.1. Студенти мають знати теорію та історію розвитку логічного знання.

2.2. Студенти мають вміти виявляти структурні компоненти висловлювань та міркувань, презентованих за допомогою природної мови.

2.3. Студенти мають володіти базовими навичками роботи з фаховою літературою та пошуковими системами в інтернеті.

3. Анотація навчальної дисципліни: «Теорія та практика аргументації» є обов'язковою дисципліною. Її викладають для студентів, які навчаються на другому курсі бакалаврату. Студенти вивчають питання щодо невербальної та вербальної комунікації, знайомляться зі стратегією та тактикою побудови переконливої аргументації та ефективної критики, оволодівають навичками розпізнавання аргументативних помилок, вивчають прийоми впливу на співрозмовника та знайомляться з практичним інструментарієм боротьби з маніпуляціями у різних комунікативних ситуаціях.

4. Завдання (навчальні цілі)

- надання студентам системних знань щодо теорії та історії теорії аргументації;

- формування у студентів навичок щодо побудови переконливої аргументації та ефективної критики;

- розвинення у студентів навичок щодо розпізнавання аргументативних помилок в різноманітних усних/письмових текстах;

- формування у студентів навичок роботи з різноманітними прийомами впливу на співрозмовника.

- оволодіння студентами практичним інструментарієм боротьби з маніпуляціями в комунікаціях.

Дисципліна спрямована на формування таких програмних компетентностей:

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді.

ФК 6. Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.

ФК 7. Здатність аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.

ФК 8. Здатність оперувати філософською термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 14. Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, відкритості й толерантності.

5. Результати навчання:

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація 4. автономність і відповідальність)		Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
ККод	Результат навчання			
	Знати:			
1.1	предмет, методи, теоретичні основи теорії аргументації	Лекції, семінари, самостійна робота	Усна доповідь, самостійна робота з текстами, підсумкова контрольна робота	15
1.2	головну проблематику сучасної	Лекції,	Усна доповідь,	15

	теорії аргументації	семінари, самостійна робота	самостійна робота з текстами, підсумкова контрольна робота	
	Вміти:			
2.1	демонструвати знання спеціалізованої літератури в царині сучасної теорії аргументації	Лекції, семінари, самостійна робота	Усна доповідь, самостійна робота з текстами, підсумкова контрольна робота	20
2.2	пояснювати як працює інструментарій сучасної теорії аргументації, застосований для розв'язання практичних комунікативних проблем	Лекції, семінари, самостійна робота	Усна доповідь, самостійна робота з текстами, підсумкова контрольна робота	20
	Комунікація:			
3.1	демонструвати здатність до вільної комунікації українською мовою	Лекції, семінари, самостійна робота	Усна доповідь, дискусії, самостійна робота з текстами, підсумкова контрольна робота	20
	Автономність і відповідальність:			
4.1	самостійно шукати та критично опрацьовувати літературу з теорії та практики аргументації, вільно володіти методами обробки, аналізу та синтезу наукової інформації з аргументативної проблематики	Семінари, самостійна робота	Усна доповідь, самостійна робота з текстами	10

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни	Програмні результати навчання					
	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	4.1
ПРН 2. Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію.	+	+	+	+		
ПРН 5. Спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.				+	+	
ПРН 11. Вміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.	+	+	+	+	+	
ПРН 12. Вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.	+				+	+
ПРН 13. Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.			+			+

7. Схема формування оцінки:

7.1 Форми оцінювання

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема **оцінювання теоретичної підготовки** – результати навчання (знання 1.1 – 1.2), що складає 30% від загальної оцінки та **оцінювання практичної підготовки** – результати навчання (вміння 2.1-2.2); (комунікація 3.1); (автономність та відповідальність 4.1), що складає 70% загальної оцінки.

Оцінювання семестрової роботи:

1. Усна доповідь, доповнення та участь в дискусіях на семінарах: РН 1.1,

1.2, 2.1, 2.2, 3.1, 4.1 – 20 / 40 балів.

2. **Самостійна робота:** РН 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1, 4.1 – 28 / 40 балів.

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усіх (двох) частин навчальної дисципліни. Загальна семестрова оцінка складаються із балів, отриманих за 1) аудиторну роботу (усні доповіді, доповнення та участь в дискусіях на семінарах), 2) самостійну роботу з текстами.

Всі види робіт в семестрі мають в підсумку:

- в максимальному вимірі 80 балів
- в мінімальному вимірі 48 балів

У разі відсутності на семінарському занятті студент має відпрацювати завдання на семінар в письмовій формі.

Підсумкова контрольна робота в письмовій формі – РН 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1 – 12 / 20 балів.

Підсумкове оцінювання у формі заліку:

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів за систематичну роботу впродовж семестру з урахуванням підсумкової контрольної роботи. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання.

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж критичний мінімум – 60 балів, для одержання заліку необхідно обов'язково відпрацювати пропущені теми в письмовій формі та здати/надіслати електронною поштою викладачу, що проводить семінарські заняття.

Таким чином, підсумкова оцінка з дисципліни (мінімум 60, максимум 100 балів) складається із суми кількості балів за семестрову роботу (мінімум 48, максимум 80 балів) та підсумкової контрольної роботи (мінімум 12, максимум 20 балів).

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	Підсумкова контрольна робота	Підсумкова оцінка з дисципліни
<i>Мінімум</i>	<i>48</i>	<i>12</i>	<i>60</i>
Максимум	80	20	100

7.2 Організація оцінювання:

Семестрова робота		Семестрова кількість балів	
		Min – 48 балів	Max – 80 балів
Аудиторна робота: усна доповідь, доповнення, участь у дискусіях	Семінари протягом семестру	«4» x 5 = 20	«8» x 5 = 40
Самостійна робота з текстами	Термін виконання: квітень-травень	«28» x 1 = 28	«40» x 1 = 40
Підсумкова контрольна робота	До тем 1-8	«12» x 1 = 12	«20» x 1 = 20
Підсумкова оцінка з дисципліни		60	100

Критерії оцінювання:

1. **Аудиторна робота:**

Усна доповідь

8 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу;

6 балів - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його

викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності;

4 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу. Має у відповіді суттєві неточності.

Доповнення / участь в дискусіях

3 бали – доповнення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми;

2 бали – доповнення змістовне;

1 бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію.

2. Самостійна робота:

40-29 балів студент у повному обсязі володіє матеріалом, вільно та аргументовано його презентує, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість здійсненого дослідження;

28-10 балів - студент у достатньому обсязі володіє матеріалом, вільно його презентує, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження. Допускаються несуттєві неточності;

9-1 бал – студент не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі.

3. Підсумкова контрольна робота:

20-16 – балів студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість у розкритті питань підсумкової контрольної роботи;

15-11 балів – студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність у розкритті питань підсумкової контрольної роботи. Допускаються несуттєві неточності;

10-6 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності;

5-0 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі.

7.3 Шкала відповідності:

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самостійна робота
Частина 1. Вступ до дисципліни				
1.	Предмет сучасної теорії аргументації	4	2	5
2.	Історія розвитку теорії аргументації	2		5
Частина 2. Теоретична база та практичний інструментарій				
3.	Невербальна аргументація	4	2	5

4.	Структура аргументації	4	2	5
5.	Стратегія та тактика переконливої аргументації	6	2	5
6.	Стратегія та тактика ефективної критики	2	2	5
7.	Поняття про аргументативну помилку	4	2	8
8.	Прийоми впливу на співрозмовника і маніпулятивні техніки	2	2	8
	Підсумкова контрольна робота	2		
	ВСЬОГО	30	14	46

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:

Лекцій **30 год.**

Семінари **14 год.**

Самостійна робота **46 год.**

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Хоменко І.В. (2008) *Еристика. Теорія і практика суперечки*. Київ: Центр навчальної літератури.
2. Hamblin, C.L., (1970) *Fallacies*. Methuen & Co LTD, London.
3. Schopenhauer, A., (2005) *The Art of always being right*. Gibson Square Books Ltd, London.
4. Tindale, C.W., (2007) *Fallacies and Argument Appraisal (Critical Reasoning and Argumentation)*. Cambridge University Press.

Додаткова:

1. Хоменко, Ірина, (2022) Що таке емпірикалізація в сучасних дослідженнях аргументації? *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія Філософія*. Вип. 1(6), с. 47-50.
2. Eemeren, Frans. Hendrik van, Garssen, Bart, Krabbe, Erik C. W., Snoeck Henkemans, Francisca A., Verheij, Bart, Wagemans, Jean H. M. eds., (2015). *Handbook of argumentation theory*. Dordrecht: Springer Reference, 2015.
3. Finocchiaro, Maurice A., (2013). *Meta-argumentation: An approach to logic and argumentation theory*. Studies in Logic, vol. 42. London: College Publications.
4. Groarke, Leo., (2017) *Informal logic*. In Stanford Encyclopedia on Philosophy. <http://plato.stanford.edu/entries/logic-informal/> [accessed 2nd January 2017].
5. Hansen, Hans V. and R. C. Pinto (eds.), (1995). *Fallacies: Classical and Contemporary Readings*. State College: Penn State University Press.
6. Johnson, Ralf H., and Blair, J. Antony., (2000) Informal logic. An Overview. *Informal Logic*, 20 (2), p. 93-107.
7. Kahneman, D., (2011). *Thinking, Fast and Slow*. Penguin Books, 2011.
8. Khomenko, Iryna., (2022) Towards Useful Tools for the Study of the History of Cosmology. *Philosophy and Cosmology*, Volume 29, p. 81-87
9. Toulmin, Stephen E., (1958) *The Uses of Argument*. Cambridge: Cambridge UP.
10. Walton, Douglas N., (1991). *Begging the Question*. New York: Greenwood Press.